

Perioperative Complications and Mortality following Radical Cystectomy and Urinary Diversion in Bladder Cancer in Ramathibodi Hospital

ศาสตราจารย์นายแพทย์วชิร คชการ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ในวารสารฉบับนี้ มีบทความวิจัย เรื่อง Perioperative complications and mortality following radical cystectomy and urinary diversion in bladder cancer in Ramathibodi Hospital เป็นการศึกษาย้อนหลัง ในผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ และได้รับการผ่าตัด เอากะเพาะปัสสาวะออก พร้อมกับสร้างกระเพาะปัสสาวะใหม่ (neobladder) ซึ่งการผ่าตัดนี้ โรงพยาบาลรามาธิบดีเป็นสถาบันที่มีผลงานการผ่าตัดใหญ่ชนิดนี้มากโรงพยาบาลหนึ่ง การที่ได้นำผลการรักษา ศึกษาถึงอาการข้างเคียงต่างๆ ทำให้ผู้อ่านได้ความรู้ เข้าใจถึงการเลือกผู้ป่วยที่เหมาะสม นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

การผ่าตัด Radical cystectomy และ neobladder เพื่อนำกระเพาะปัสสาวะที่เป็นมะเร็งออก และสร้างกระเพาะปัสสาวะใหม่ เป็นการผ่าตัดที่ทำให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากสามารถถ่ายปัสสาวะทางท่อปัสสาวะเช่นเดิม ไม่ต้องปิดถุงที่หน้าท้อง (Ileal conduit) เช่นในอดีต และได้มีการศึกษาเปรียบเทียบผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการผ่าตัด neobladder เปรียบเทียบกับผู้ที่ได้รับการผ่าตัด Ileal conduit พบว่าคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด neobladder ดีกว่าอีกกลุ่มมาก แต่อย่างไรก็ดี การผ่าตัด neobladder เป็นการผ่าตัดใหญ่ ใช้เวลานานกว่า อีกทั้งยังมีโอกาสมีอาการแทรกซ้อนได้สูงกว่า การตัดสินใจเลือกวิธีการนี้ในผู้ป่วยรายใด จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ศัลยแพทย์ จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประกอบกับประสบการณ์ที่ตนเองมี ร่วมกับทีมงานที่พร้อม

และการเตรียมผู้ป่วยที่ถูกต้อง สมบูรณ์ อาการข้างเคียงที่จะเกิดขึ้นนั้น ผู้ป่วยและญาติ รับรู้ เพื่อร่วมในการตัดสินใจ

การลดอัตราการเกิดผลแทรกซ้อน พอจะสรุปได้คือ

1. ผู้ป่วย ต้องมีร่างกายแข็งแรงพอที่จะรับการผ่าตัดใหญ่ ที่มีโอกาสเสียเลือดได้ ที่สำคัญคือ การทำงานของไตจะต้องยังดี เพราะหากไตเสื่อม มีอาการแทรกซ้อนได้มาก
2. ศัลยแพทย์ จะต้องทำผ่าตัดด้วยความระมัดระวัง ไม่ทำให้หูดถูกทำลาย หรือมีเย็บตราย เพราะหากหูดถูกทำลาย ผู้ป่วยจะไม่สามารถกลั้นปัสสาวะได้ จะทำให้คุณภาพชีวิตแย่ลง รวมทั้งการต่อ neobladder กับ ท่อปัสสาวะ ไม่ให้มีรอยพับ เมื่อมีแรงดันในช่องท้องกดลงมา หากมีรอยพับ จะทำให้ถ่ายปัสสาวะไม่ได้

3. เลือกใช้ลำไส้ ส่วน ileum แทนการใช้ colon จะทำให้อาการข้างเคียง ลดลงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาการแทรกซ้อนเกี่ยวกับลำไส้ความผิดปกติของเกลือแร่ในระยะยาว

ในอดีต ผู้ป่วยหญิงมักจะไม่ได้รับการผ่าตัดชนิดนี้เพราะยังไม่มีความเข้าใจลึกซึ้งถึงการทำงานของหูด แต่ปัจจุบันเรามีความเข้าใจมากขึ้น สามารถที่จะทำผ่าตัดให้ผู้ป่วยหญิงสามารถกลั้นปัสสาวะและถ่ายปัสสาวะได้เอง เช่นเดียวกับผู้ป่วยชาย

ความรู้ความเข้าใจในกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา รวมถึงพัฒนาการด้านการผ่าตัด ทำให้ผู้ป่วยมะเร็งกระเพาะปัสสาวะที่ต้องเข้ารับการผ่าตัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมากกว่าในอดีต

เอกสารอ้างอิง

1. Philip J, Manikandan R, Venugopal S, Desouza J, Javle PM. Orthotopic Neobladder versus Ileal Conduit Urinary Diversion after Cystectomy - A Quality-of-Life Based Comparison. *Ann R Coll Surg Engl* 2009;91: 565-9.
2. Kochakarn W, Lertsithichai P, Pummangura W. Bladder substitution by ileal neobladder for women with interstitial cystitis. *Int Braz J Urol* 2007;33:486-92.
3. Studer UE, Varol C, Danuser H: Orthotopic ileal neobladder. *BJU Int* 2004;93:183-93.
4. Hautmann RE, Volkmer BG, Schumacher MC, Gschwend JE, Studer UE: Long-term results of standard procedures in urology: the ileal neobladder. *World J Urol* 2006;24:305-14.